

छन्दसां वृत्तिनामानि ।	छन्दसां लक्षणगणाः ।	छन्दसां मुद्राहरणानि ।
मकरन्दिका	रसेः षड्भिलोकैर्यमनसजजा गुहर्मकरन्दिका १२२, २२२, १११, ११२, १२१, १२१, २	प्रत्याहृत्येन्द्रियाणि त्वदितरविषयान्नासायनयना त्वां ध्यायन्ती निजुञ्जे परमतररुचं हृषीत्यपुलका । आनन्दशुद्धताची वसति सुवदना योगैकरसिका कामार्त्तिं त्यक्तुकामा ननु नरकरिपो ! राधा मम सखी ॥
मणिमञ्जरी	इनाम्बेः स्यात् यमनयजजगाः कीर्त्तिता मणि- मञ्जरी १२२, २११, १११, १२२, १२१, १२१, २	करतालचञ्चलकङ्कणस्वनमिश्रणेन मनोरमा रमणीयवेषु निनादरङ्गिमसङ्गमेन सुखावहा । नहुलानुरागनिवासराजसमुद्भवा भवरागिणं विदधौ हरिं खलु वल्लवीजनचारु चामरगीतिका ॥
समुद्रतता	गजाब्धितुरगैर्जसौ जसतभा गच्छेत् समुद्रतता १२१, ११२, १२१, ११२, २२१, २११, २	चिचटुत्तलीलया निसर्गरम्यदेहरूपविभ्रमेण राजमानसद्वयोविलाससम्पदा कलाकुतूहलेन । यः समं प्रजाङ्गनाजनेः सुराङ्गनाभिभैः सुखं समेव विष्णुवल्गुनास चित्तपद्मकोवचटपदः स मे वदाम् ॥
विंशत्यक्षरा वृत्तिः । कतिः । सुवदना सप्रमे चतुर्दशे विंशतौ च यतिः ।	ज्ञेया सप्तान्वयड्भिर्मरभनययुता भौ गः सुवदना २२२, २१२, २११, १११, १२२, २११, १, २	सपीयूषोन्मीलितसरसिजयुगला मध्यगन्वा फलाभ्यां तथैरुद्धं राजत्तरलक्षितयान्निष्ठसुस्निग्धशाखा । लसन्मुक्तारक्तोत्पलकुवलयवन्धनविम्बाक्षिताया महाशोभा मौलौ मिलदलपटलेः लब्ध ! सा कापि वह्नी ॥
गीतिका	सज्जजा भरौ सलगा यदा कथिता तदा खलु गीतिका ११२, १२१, १२१, २११, २१२, ११२, १, २	
वृत्तम्	वृत्तमीदृशम् नामतो रजौ रजौ रजौ गुरुल्लुब्ध २१२, १२१, २१२, १२१, २१२, १२१, २, १	
शोभा यष्टे त्रयोदशे अन्ते च यतिः ।	रसान्ध्याः शोभा नयुगगजतरा मेघविस्फ- र्जिता चैतु १२२, २२२, १११, १११, २, २१२, २१२, २	
सुवशा	ख्याता पूर्वैः सुवशा यदि मरभना तद्वयं गो गुरुच्च २२२, २१२, २११, १११, २२१, २२१, २, २	
मत्तभविक्लीङ्कितम् त्रयोदशे यतिः ।	सभरा नृमौ यलगच्छयोदशयतिर्मत्तभविक्ली- ङ्कितम् ११२, २११, २१२, १११, २२२, १२२, १, २	
एकविंशत्यक्षरा वृत्तिः । प्रकृतिः । सम्भरा सप्रमे चतुर्दशे एकविंशतौ च यतिः ।	जम्भैर्यानां त्रयेण त्रिसुनियतियुता सम्भरा कीर्त्तितेयम् २२२, २१२, २११, १११, १२२, १२२, १२२	याकोवेन्द्वीवराभा कनककमलसत्प्रीतवासाः सुहासा वर्हेरुचन्द्रकान्तैर्वेलयितचिकुरा चारुकर्यावतंसा । असयासक्तवृण्णनिसुखितजगद्गलवीर्भिलसन्ती मूर्त्तिर्गोपस्य विष्णोरवतु जगति वः सम्भरा हारिहारा ॥
सरसी	नजभजजा जेरौ यदि तदा गदिता सरसी कवीन्द्रेः १११, १२१, २११, १२१, १२१, १२१, २१२	चिकुरकलापशैवलेकतप्रमदासु लसद्रसोर्मिषु स्फुटवदनाम्बुजासु विलगुज्जवालान्धगालवज्जिषु । कुचयुगचक्रवाकमिथुनामुगता सुकलाकुतूहली वरचयदचुप्रतो ब्रजन्दगीनयनासरसीषु विभ्रमम् ॥
हाविंशत्यक्षरा वृत्तिः । व्याहृतिः । हंसी अष्टमे हाविंशतौ च यतिः ।	मौ मौ नाखलारो गो गो वसुसुवनयतिरिति भवति हंसी २२२, २२२, २, २, १११, १११, १११, १११, २, २	साहं कान्तेनेकान्तेऽसौ विकचकमलमधुसुरभि पिबन्ती कामक्रीडाकृतस्फीतप्रमदसरभसमलघु रसन्ती । कालिन्द्ये पद्मारण्ये पवनपतनपरितरलपरगे कंसाराते । पश्य खेच्छं सरभसगतिरिह विलसति हंसी ॥
मदिरा	सप्तभकारयुतेकगुरुगदितेयमुदारतरा मदिरा २११, २११, २११, २११, २११, २११, २११, २	माधवमासि विकस्वरकेशरपुष्पलसन्मदिरासुहिते- भृङ्गकुलैरुपगीतवने वनमालिनमालि ! कलानिलयम् । कुञ्जलद्दीप्तरपल्लवकस्थिततल्पमनस्यमनोजरसं त्वं भज माधविका न्दुर्नर्त्तकयासुनवातहतोपगमा ॥